

Konferencje w 2012 roku

Wojciech J. Cynarski

Pierwsze spotkanie naukowe filozofów z praktykami sztuk walki

Idea

Po raz pierwszy (11 maja), ale - jak zastrzegli organizatorzy - nie ostatni, Instytut Filozofii Uniwersytetu Jagiellońskiego zorganizował we współpracy z Wyższą Szkołą Bezpieczeństwa Publicznego i Indywidualnego

odbyło się w szczególnym miejscu Krakowa jakim jest sala im. M. Bobrzańskiego w Collegium Maius. W owych średniowiecznych murach przy ul. Jagiellońskiej 15, w atmosferze tworzonej przez wiszące na ścianach arras i dzieła malarstwa, obrady otworzyli główni sprawcy - organizatorzy konferencji - dr Juliusz Piwowarski (rektor WSBPII Apeiron) i dr hab. Leszek Sosnowski (reprezentujący Instytut Filozofii UJ). Przywitani oni zebranych, przedstawiając uczestników. Byli to m.in. członkowie Komitetu Naukowego, jak prof. dr hab. Marta Kudelska (UJ), dr hab. prof. UR Wojciech J. Cynarski, prof. dr hab. Stanisław Sterkowicz (AWF Kraków), prof. dr hab. Stanisław Tokarski (Zakład Krajów Pozaeuropejskich PAN), a także prof. dr hab. Andrzej Szyszko-Bohusz, dr hab. Joanna Hańderek i dr hab. Anna I. Wójcik z Krakowa, dr hab. Edward Skibiński z Poznania i prof. dr hab. Roman Maciej Kalina (AWF Katowice).

J. Piwowarski zwrócił uwagę, że nie chodzi tu o przeciwstawienie filozofów-teoretyków praktykom sztuk walki. Przeciwnie - chodzi tu o wzajemną inspirację. Zauważył, że niektórzy z uczestników (będący jednocześnie ekspertami sztuk walki/sportów walki i humanistami, naukowcami) musieliby się rozdzielić. Wskazał jednak na fakt, że na sali obecni są trzej tytułarni profesorowie, będący mistrzami sztuk walki: S. Tokarski (judoka), S. Sterkowicz (hapkidoka i jujutsuka) oraz R. M. Kalina (także judoka). W. J. Cynarski dodał, że posiadaczem czarnego pasa w karate jest też A. Szyszko-Bohusz. Wręczył następnie temu wybitnemu humaniście order rycerski Homo Creator Nobilis, przyznany mu przez Kapitułę Klubu Szlachty Europejskiej jeszcze w roku 2010, a do tego odpowiedni, okazały dyplom.

Obrady

Jako lider dwóch wyspecjalizowanych towarzystw naukowych IMACSSS i SIP^[1], pierwszą sesję plenarną poprowadził W. J. Cynarski (reprezentujący Katedrę Nauk Humanistycznych Wydziału WF UR). Ucztę naukową rozpoczął wykład M. Kudelskiej: Samopoznanie w ogniu walki. Rozważania teoretyczne na podstawie klasycznych tekstów indyjskich. Jak wojownicy Bhagavatgity rozwiązywali swe problemy etyczne, samorealizacyjne, egzystencjalne? Na ile są one nadal aktualne?

Drugim referentem był A. Szyszko-Bohusz, twórca pedagogiki holistycznej, który aplikował swe oryginalne teorie do zagadnień samodoskonalenia osobowości i bezpieczeństwa. Jako trzeci wystąpił S. Tokarski, który podjął się tłumaczenia zasady ju-no ri (miękkości, elastyczności, ustępowania), jako uniwersalnej strategii sztuk walki. Czy zasada taktyki walki rodem ze starego jujutsu może służyć człowiekowi dziś, w dobie nowoczesnej cywilizacji?

Sesję drugą poprowadził S. Tokarski. Zaprezentowano trzy referaty: Zbigniewa Karolusa - Ninja - mity i fakty, Krzysztofa Jankowiaka - Budo, jako sztuka walki, sport i walka obronna i J. Piwowarskiego - Japońska koncepcja kultury bezpieczeństwa. K. Jankowiak jest sukcesorem (soke) i głównym mistrzem szkoły nieżyjącego już mistrza Toshimichi Takeuchi. Zna tradycję sztuk walki, a podział kategoryjny zastosował według humanistycznej teorii sztuk walki. Z kolei J. Piwowarski rozwijał zagadnienia ideowe o proveniencji japońskiej z nawiązaniem do swej autorskiej koncepcji teorii bezpieczeństwa. Czy sprawdzona w warunkach japońskich sprawność służby publicznej (administracja, kultura bezpieczeństwa) da się zastosować w dzisiejszej Polsce?

Po obiedzie - nadal w kameralnym gronie filozofów i specjalistów sztuk walki rozpoczęła się sesja trzecia, której przewodniczył dr J. Piwowarski. Przedstawiłem w niej, zamówiony przez organizatorów wykład: Budo Kensho, czyli

dokumentu starałem się przeanalizować z perspektywy autorskiej, humanistycznej teorii sztuk walki.

Drugi referat zaprezentował prof. S. Sterkowicz. Była to praca empiryczna: Wpływ programowych zajęć judo i sportów walki na zmianę zagrożenia urazowego studentów. Autor wykorzystał w niej test opracowany przez prof. R. M. Kalinę. Był to praktyczny, fizyczny wymiar ćwiczeń, nieco kontrastujący z refleksją stricte filozoficzną.

J. Hańderek miała bardzo interesujące wystąpienie pod ogólnym, intrygującym tytułem Droga samuraja. Była to refleksja filmie

Z kolei prof. R. Kalina analizował podobieństwa koncepcji judo w ujęciu Jigoro Kano i prakseologii T. Kotarbińskiego. Zdaniem Profesora, judo realizuje te same zasady, ale dodatkowo ma aplikację praktyczną w postaci ćwiczeń fizycznych.

Także czwartą sesję poprowadził rektor J. Piwowarski. W tej części uczestnicy wysłuchali referatu dra Rafała Mazura (UJ), który ukazał zebrany ideę najstarszych stylów tzw. wewnętrznych chińskiego kung-fu. Dr hab. A. I. Wójcik analizowała miejsce niedoskonałości w filozofii chińskiej, w odniesieniu do systemów perfekcjonistycznych, jakimi są sztuki walki. Następnie pracownik tego samego Instytutu, L. Sosnowski omówił i zinterpretował platoński ideał samodoskonalenia. Sprowokowali oni ciekawą merytoryczną dyskusję.

Zresztą, znakomite merytorycznie debaty toczono były, podczas tej konferencji, pod koniec każdej sesji. Uczestniczyli w nich także ci uczestnicy, którzy nie byli referentami, jak dr hab. E. Skibiński z Poznania, dr hab. T. Ambroży, prof. AWF w Krakowie i inne osoby.

Podsumowanie

W zakończeniu konferencji obrady podsumował Leszek Sosnowski (UJ), redaktor naczelny której zostaną opublikowane wybrane prace, zaprezentowane na konferencji. Także interdyscyplinarny kwartalnik

filozoficzno-kulturowej, socjologicznej i antropologiczno-kulturowej, co zadeklarowałem, jako jego redaktor, deklarując chęć dalszych spotkań i publikacji ich wyników.

Teoretycy wyjaśniają sens praktyki, ta zaś umożliwiła badaczom lepszy kontakt z rzeczywistością - swoisty poligon lub laboratorium. Wielu czerpie wiedzę z długoletniej obserwacji uczestniczącej. Podjęta współpraca - na pograniczu filozofii, orientalistyki i nauk o kulturze fizycznej - powinna zaowocować kolejnymi wartościowymi inicjatywami i pracami.

Najbliższe spotkanie naukowe ekspertów sztuk walki i humanistów odbędzie się już w czerwcu w Genewie, gdzie odbędzie się pierwsza Konferencja IMACSSS. Notabene, spośród wymienionych wcześniej profesorów kilku jest członkami IMACSSS, a Juliusz Piwowarski jest także członkiem zarządu Stowarzyszenia Idokan Polska. Obydwa nasze towarzystwa naukowe pomagają w integracji i koordynacji działań środowiska badaczy, zainteresowanych kulturowym fenomenem sztuk walki i stwarzają warunki publikowania wyników ich badań.

[1] SIP - Stowarzyszenie Idokan Polska, towarzystwo naukowe i edukacyjne działające od roku 1993 [WWW.idokan.pl]; IMACSSS - International Martial Arts and Combat Sports Scientific Society, działające od lutego 2010 [WWW.imacsss.com].